

PRZYKŁADOWE ROZWIĄZANIA DO ZESTAWU

MATURALNEGO Z CHEMII

2014 R

Zadanie 1

a) A : FeCl_2 , B: FeCl_3 , D: $\text{Fe}(\text{OH})_2$, E: $\text{Fe}(\text{OH})_3$ (1 pkt)

b) $4\text{Fe} + 12\text{HCl} + 3\text{O}_2 \longrightarrow 4\text{FeCl}_3 + 6\text{H}_2\text{O}$ (1 pkt)

c) osad barwy zielonej zmienił barwę na brunatną (1pkt)

Zadanie 2

masa układu przed reakcją (m_1) = masa zlewki + masa roztworu kwasu + masa marmuru

$$= 14,5 \text{ g} + (10 \times 1.18)\text{g} + 5,6 \text{ g} = 31,9 \text{ g}$$

masa układu po reakcji (m_2) = 29,8 g

zmiana masy układu (Δm) = $31,9 \text{ g} - 29,8 \text{ g} = 2,1 \text{ g}$ = masa wydzielonego CO_2

ze stechiometrii reakcji wynika :

1 mol CaCO_3 ——— 1 mol CO_2 5,6 g ——— 100%

100 g ——— 44 g   4,8 g ——— y

x ——— 2,1 g   y = 85,7%

$$x = 4,8 \text{ gCaCO}_3$$

1pkt-metoda

1 pkt- obliczenia

Odp : marmur zawiera 85,7% węglanu wapnia.

Zadanie 3

a) wykorzystując symbole podpowłok podaj konfigurację elektronową atomu fosforu w stanie wzbudzonym.

$$_{15}[\text{P}^*] = 1s^2 2s^2 2p^6 3s^1 3p^3 3d^1 \quad (1\text{pkt})$$

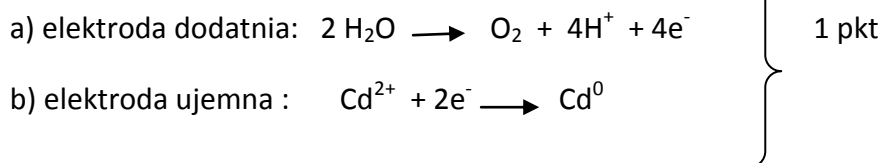
b)z określén podanych w nawiasach podkreśl te , które utworzą zdanie prawdziwe.

- cząsteczka PF_3 jest (bardziej / mniej) trwała niż cząsteczka PF_5 gdyż ma (wyższą / niższą) energię. (1 pkt)

Zadanie 4

$$[\text{Cl}^-] : [\text{Br}^-] = 1 \times 10^{-10} : 5 \times 10^{-13} = 200 : 1. \quad (1 \text{ pkt})$$

Zadanie 5

Zadanie 6

$n_{\text{Cd}(\text{NO}_3)_2} = 2 \times 0,1 = 0,2 \text{ mola} = 0,2 \text{ mola Cd}^{2+} \quad Q_c = 5 \times 40 \times 60 = 12000 \text{ C}$

$2 \times 96500 \text{ C} \longrightarrow 1 \text{ mol Cd}^{2+}, \quad 0,2 \text{ mola} - 0,062 \text{ mola} = 0,138 \text{ mola Cd}^{2+} \text{ pozost.}$ 1 pkt -metoda

$12000 \text{ C} \longrightarrow X \text{ moli}$ 1pkt-oblicz.

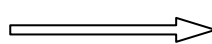
$x = 0,062 \text{ mola Cd}^{2+} \quad C_{\text{mol}}(\text{Cd}(\text{NO}_3)_2) = 0,138 : 2 = 0,069 \text{ mol/dm}^3$ z jednostką

Odp. stężenie $\text{Cd}(\text{NO}_3)_2$ po elektrolizie wynosi $0,069 \text{ mol/dm}^3$

Zadanie 7

	n_0 [mol]	Δn [mol]	[n] (mol)
kwas	X	- 1,6	X - 1,6
alkohol	2	- 1,6	0,4
ester	0	+1,6	1,6
woda	0	+1,6	1,6

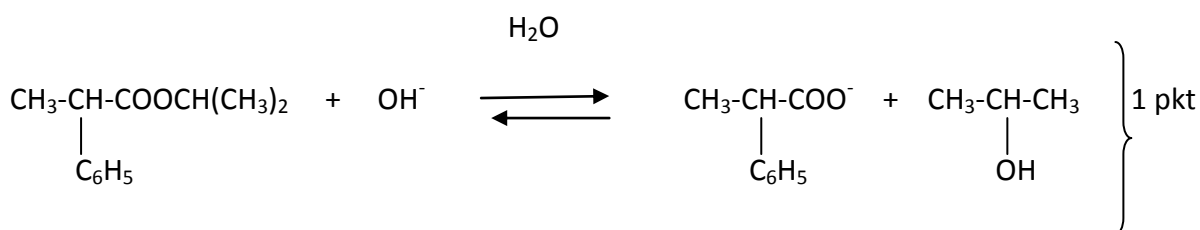
$$0,615 \quad \frac{1,6 * 1,6}{0,4(x-1,6)}$$

$$x = 12$$

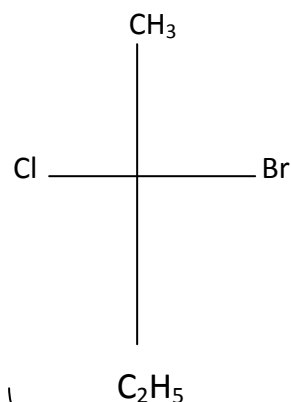
Odp: Należy użyć 12 moli kwasu 2-fenylopropanowego lub 0,3331527 mola

Zadanie 8

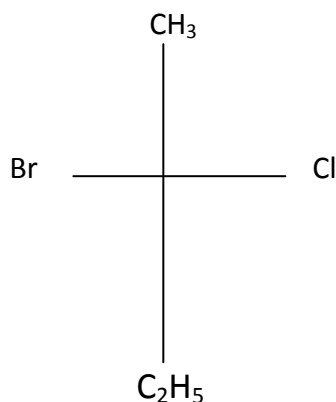

Zadanie 9

a) przykładowa para : I wzór

II wzór

1 pkt

b) I warunek : stereoizomery muszą być enancjomerami

II warunek : enancjomery muszą być zmieszane w stosunku molowym 1:1

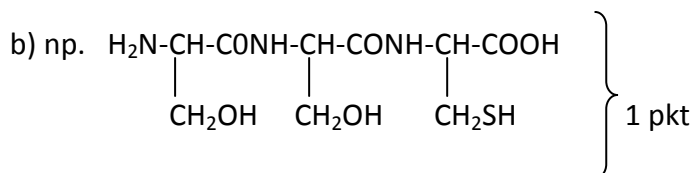
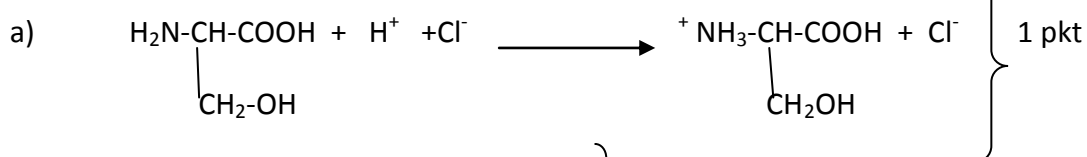
1pkt

Zadanie 10

a) wiązanie amidowe I rządowe (1pkt)

b) katody(-) , bo występuje w postaci kationu (1pkt)

Zadanie 11

Zadanie 12

-probówka 1 ---- wytwarza się osad barwy ceglastej

-probówka 2 ----- osad rozтворя się i powstaje roztwór barwy szafirowej

-probówka 3----- białko ściąga się i powstaje ciemnofioletowe zabarwienie

- probówka 4 ----- osad rozтворzył się i roztwór przyjął barwę niebieską

4 popr.-2pkt

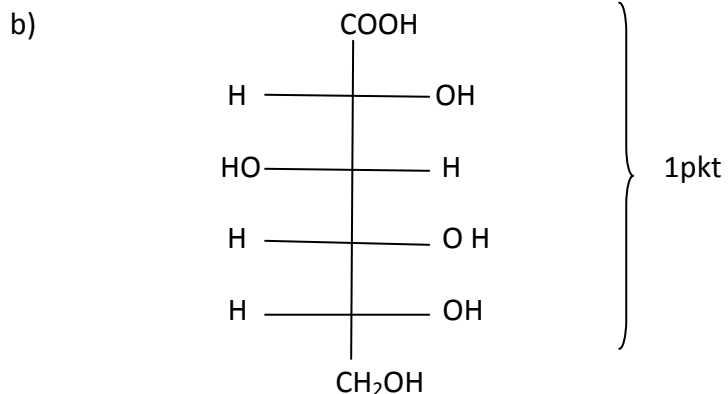
3,2popr.-1pkt

Zadanie 13

Zadanie 14

a) redukcyjne, bo się utlenia ($\text{CHO} \rightarrow \text{COOH}$ / $\text{C}^{\text{I}} \rightarrow \text{C}^{\text{III}}$) (1pkt)

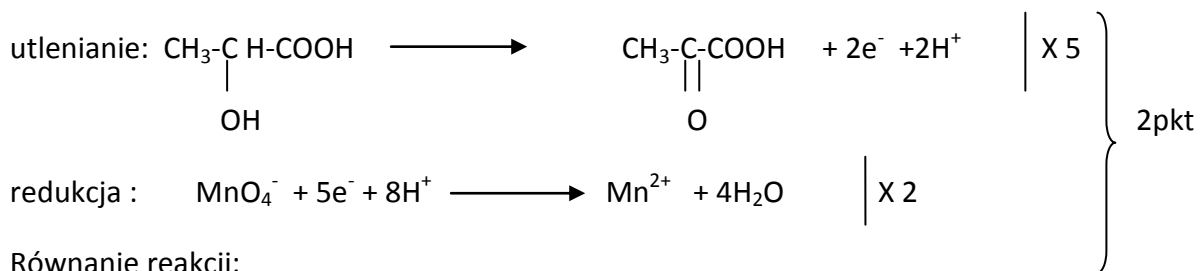
Zadanie 15

substancja	Wzór grupy	Nazwa grupy
fruktoza	-OH, kilka przy sąsiednich atomach węgla	grupa hydroksylowa
białko	-CONH-, w łańcuchu polipeptydowym	Wiązanie peptydowe/amidowe II rzędowe

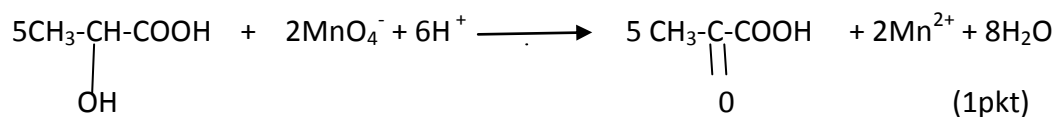
poprawne uzupełnienie jednego wiersza --- 1 pkt

poprawne uzupełnienie dwóch wierszy ----- 2 pkt

Zadanie 16

Równanie reakcji:

Zadanie 17

- a) jon manganianowy(VII)
b) z fioletowego/różowego na bezbarwny
- } 1 pkt

Zadanie 18

- równanie 1: $\text{Cu} + \text{Cl}_2 \longrightarrow \text{CuCl}_2$
-równanie 2: $\text{CuCl}_2 + 2\text{KOH} \longrightarrow \text{Cu(OH)}_2 + 2\text{KCl}$
-równanie 3: $\text{Cu(OH)}_2 + 2\text{KOH} \longrightarrow \text{K}_2[\text{Cu(OH)}_4]$
- } 1pkt za każde równanie

Zadanie 19

- a) $4s^2 3d^2$ (1pkt)
b) trwalszy jest jon E^{4+} , gdyż jego konfiguracja jest konfiguracją gazu szlachetnego (1pkt)

Zadanie 20

Liczba kwantowa	Elektron 1	Elektron 2
n	3	3
l	2	2
m	-2	-1
m_s	1/2	1/2

} 1pkt

Zadanie 21

kwasowe	zasadowe	amfoteryczne
HBr, P_4O_{10} , SiO_2 , NO_2 , CH_3OH	CaH_2 , Na_2O_2 , CrO, Mg(OH)_2 , NH_2CH_3	$\text{CH}_2(\text{NH}_2)\text{-COOH}$, ZnO, Cr(OH)_3

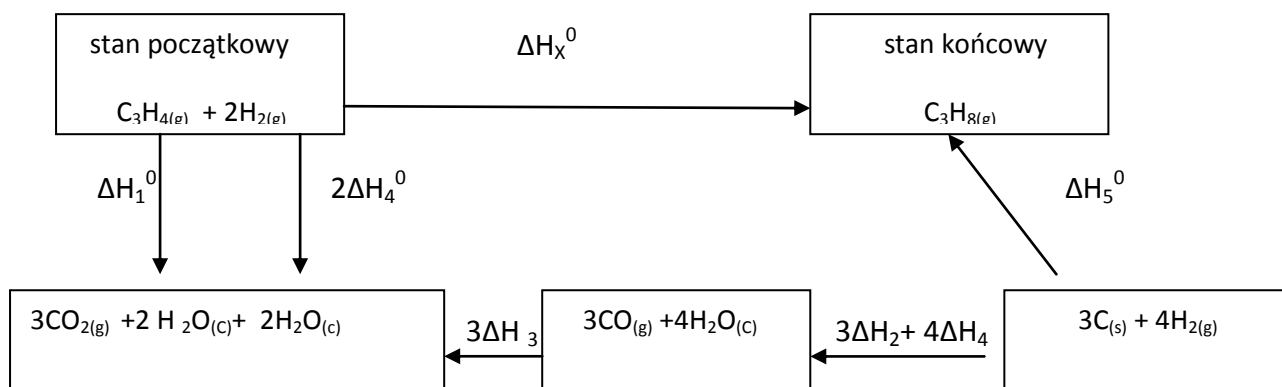
3 x1 pkt

Zadanie 22

- wzór estru: $\text{H-COOC(CH}_3)_3$ (1pkt)
- równanie 1: $\text{H-COOC(CH}_3)_3 + \text{H}_2\text{O} \xrightarrow{[\text{H}^+]} \text{HCOOH} + (\text{CH}_3)_3\text{C(OH)}$ (1pkt)
- równanie 2: $\text{HCOOH} + \text{Ag}_2\text{O}_{(\text{r-r amoniaku})} \xrightarrow{\text{temp.}} \text{CO}_2 + 2\text{Ag} + \text{H}_2\text{O}$ (1pkt)

Zadanie 23

Układamy cykl termochemiczny pozwalający na wyznaczenie wartości ΔH hydrogenacji propynu, zapisujemy równanie wykorzystując prawo Hessa.

Równanie:

$$\Delta H_X^0 - \Delta H_5^0 + 3\Delta H_2^0 + 4\Delta H_4^0 + 3\Delta H_3^0 - 2\Delta H_1^0 - \Delta H_1^0 = 0$$

$$\Delta H_X^0 = \Delta H_5^0 - 3\Delta H_2^0 - 3\Delta H_3^0 - 2\Delta H_4^0 + \Delta H_1^0$$

Po podstawieniu wielkości otrzymujemy wynik : - 6,6 kJ/mol C_3H_4

Przy ocenie punktujemy : 1pkt za metodę a drugi punkt za wynik z jednostką.

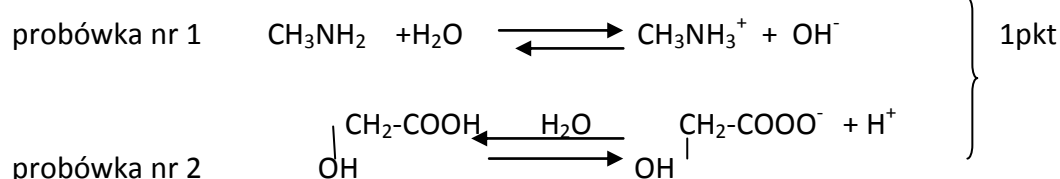
Zadanie 24

a) na podstawie obserwacji i wyciągniętych wniosków uzupełnij poniższą tabelę:

Nazwa substancji	Odczyn roztworu
metanoamina	zasadowy
kwasy hydroksoctowy	kwasowy

1 pkt za 2 dobrze wypełnione rubryki

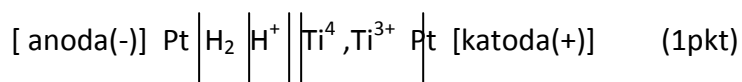
b) zapisz w formie jonowej skróconej równania reakcji świadczące o odczynie badanych roztworów:

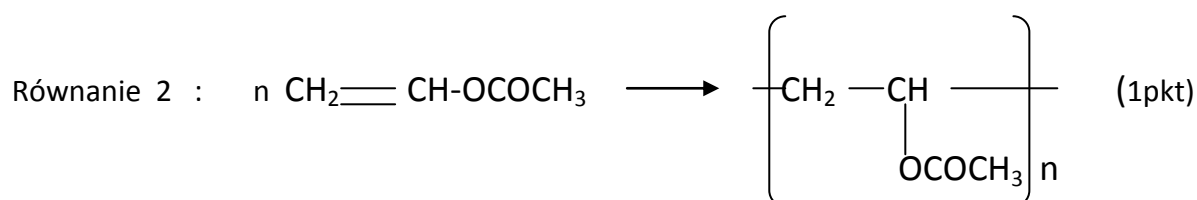
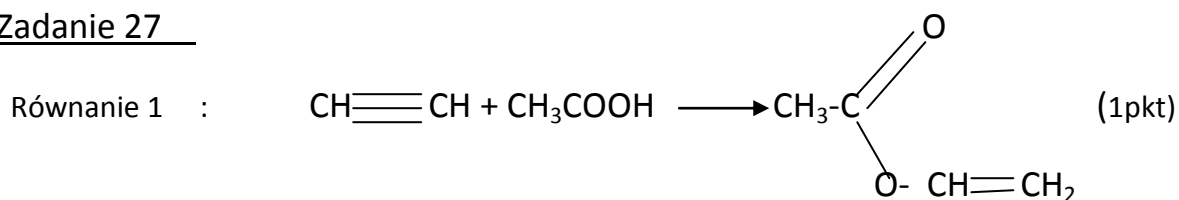
Zadanie 25

- a) $3\text{Ti}^{4+} + \text{Al} \longrightarrow 3\text{Ti}^{3+} + \text{Al}^{3+}$
b) $\text{SEM} = 0,1 - (-1,66) = 1,67\text{V}$
- } po 1 pkt za każdy podpunkt

Zadanie 26

Zadanie 27

Zadanie 28

1. P 2. F 3.F (1pkt)

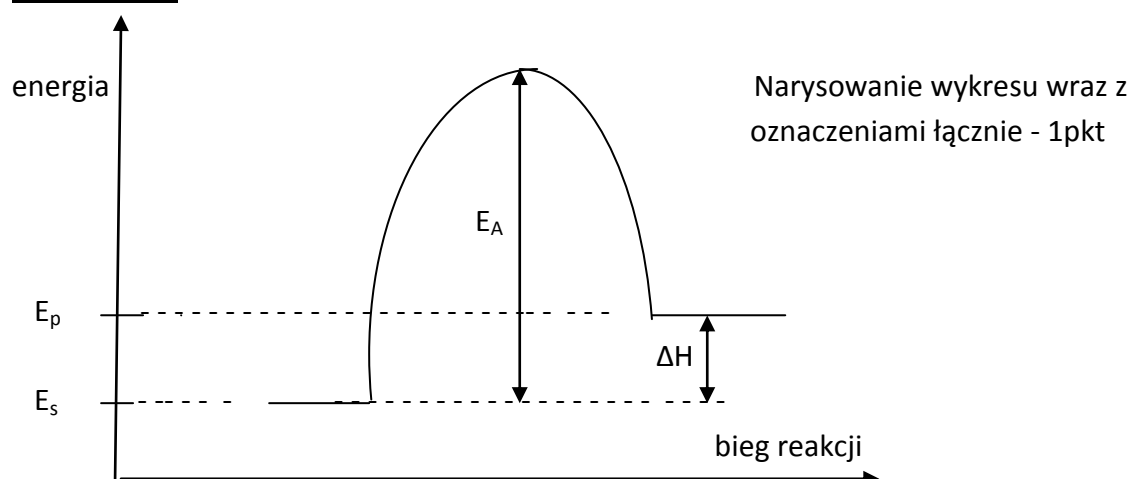
Zadanie 29

- a) nie zmieni się
b) zmaleje
c) wzrośnie
- } 1pkt

Zadanie 30

- a) wykres I dotyczy reakcji : 3,5,6
b) wykres II dotyczy reakcji : 1,2,4
- } 1 pkt

Zadanie 31

Zadanie 32 a)

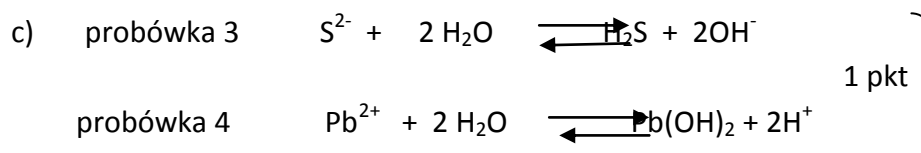
Nr próbówki	Zależność pomiędzy H^+ i OH^-
1.	$H^+ = OH^-$
2.	$H^+ < OH^-$
3.	$H^+ < OH^-$
4.	$H^+ > OH^-$

} 1pkt

b)

Nr próbówki	Zabarwienie papierka
1.	żółte
2.	zielono-niebieskie
3.	zielono-niebieskie
4.	czerwone

} 1pkt

Zadanie 33

